

*Романюк Ольга Михайлівна,
викладач кафедри іноземних мов
Національної академії внутрішніх справ*

**ПРОЦЕС АДАПТАЦІЇ МОЛОДИХ ВИКЛАДАЧІВ
ДО ПРОФЕСІЙНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
У НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ СИСТЕМИ МВС ЯК
БЕЗПОСЕРЕДНІЙ ФАКТОР ВПЛИВУ НА ЯКІСТЬ
ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ**

Наявність диплома з відзнакою (офіційний документ, що засвідчує закінчення вищого навчального закладу, отримання професії, присвоєння вченого звання, ступеня) – не дає підстав вважати початківця професіоналом [3].

Молоді фахівці, що лише розпочинають свою педагогічну діяльність, як правило не мають педагогічного досвіду, і їм доводиться пройти певний шлях професійного становлення, первісної частиною якого є період адаптації (див. табл. 1 [6]) – “вживання” в професію. Водночас, молодий викладач одразу починає працювати нарівні зі своїми досвідченими колегами, у зв’язку з чим виникає потреба у скороченні адаптаційного періоду [5].

Таблиця 1

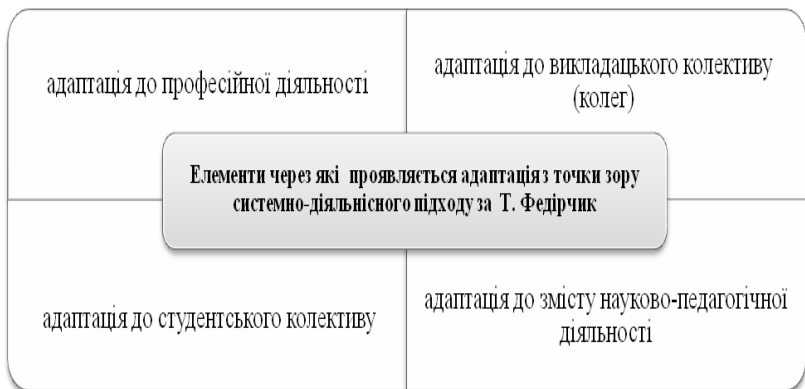
Види адаптації (виділені різними вченими на основі системного аналізу С. Хатунцевої)					
Г. Медведєв	Л. Егорова	Д. Ольшанський	П. Кузнецов	О.Мороз	В.Ащепков
соціальна професійна	соціальна професійна соціально- психологічна	соціальна психологічна біологічна фізіологічна	економічна побутова регулятивна сексуальна комунікативна когнітивна самореалізація	професійна соціально- психологічна соціальна правова суспільно- політична психофізіоло- гічна побутова кліматогеогра- фічна	психологіч- на соціальна дидактична методична наукова специфічна виховна біологічна фізіологічн- а економічна побутова політична правова етнічна кліматогеогра- фічна

Дане питання неодноразово розглядалось у працях вчених, педагогів і психологів (А.Альберт, В.Антипова, Л. Борисова, С.Вершловській, Є.Вознесенська, С.Григорьев, П. Жильцов, З.Сарева,М.Іванова, А. Мороз, Г. Насирова, П. Просецкий, В. Сластенін,Ю.Янковський та ін.).

В даному випадку, серед видатних діячів освіти і культури, особливої уваги заслуговує і висловлювання Платона, який стверджував, що державна посада, яка полягає у всілякому піклуванні про молоде покоління – значно важливіша від усіх найвищих посад у державі [2].

Річ у тім, що молодий викладач набагато більше безпосередньо спілкується зі студентами, а отже й впливає на їх формування. А це означає, що розвиток вихованців залежить від того, як відбуватиметься особистісне становлення такого викладача в процесі адаптації до професійної діяльності (відбувається через формування готовності молодого викладача до її виконання) (див. схему 1)[4].

Схема 1

Доцільно зазначити, що специфіку педагогічної діяльності у вищій школі пов'язують з виховною, методичною, навчальною та науково-дослідницькою роботою, що зумовлює швидкий темп переорієнтації студента (ще вчора) на кваліфікованого викладача (вже сьогодні). Останнє спрямоване на прискорення процесу адаптації викладача до заняття згаданими видами діяльності протягом одного робочого дня, що сприятиме підвищенню якості освітнього процесу.

Якість освітнього процесу за словами Н. Бутової визначається як невід'ємна складова якості освіти, яка залежить від якості освітнього середовища, включає якісні і кількісні характеристики навчально-виховного процесу, якість професійної компетентності викладачів, якість організаційно-управлінської компетентності, що забезпечує ефективність функціонування освітньої системи і обумовлює результат освітньої діяльності [1].

З огляду на вищевикладене, проблемне питання становлення молодого викладача як професіонала включає в себе низку аспектів й потребує детального розгляду. Відтак, проведення дослідження на предмет особливостей професійної підготовки молодих викладачів в умовах науково-педагогічної діяльності у ВНЗ, з метою визначення факторів впливу на адаптацію молодих викладачів вищої школи як складової їх професійно-особистісного становлення, є принципово необхідним.

Список використаних джерел

2. Бутова Н. Сутність і структура поняття “якість освітнього процесу” у філософській та психолого-педагогічній літературі / Н. Бутова [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу:

<http://nvd.luguniv.edu.ua/archiv/NN17/12bnotpl.pdf> (дата звернення: 01.05.2017). – Назва з екрана.

3. Максимюк С. Педагогіка: Навчальний посібник./С. Максимюк – К.: Кондор, 2005. – 667 с. [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу:<http://www.kafedragum>.

4. Толковый словарь Дмитриева / Словари и энциклопедии на Академике [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://dic.academic.ru/dic.nsf/dmitriev/1013/%D0%B4%D0%B8%D0%BF%D0%BB%D0%BE%D0%BC> (дата звернення: 01.05.2017). – Назва з екрана.

5. Федірчик Т. Проблеми адаптації молодих викладачів вищих навчальних закладів в системі їх професійно-особистісного становлення / Т. Федірчик [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: http://vuzlib.com.ua/articles/book/43988-Problem_i_adapta%D1%81%D1%96%D1%97_molodikh/1.html (дата звернення: 01.05.2017). – Назва з екрана.

6. Харсун О. Адаптація молодого викладача в системі вищої школи / О.Харсун // Наукові конференції [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://oldconf.neasmo.org.ua/node/1351> (дата звернення: 01.05.2017). – Назва з екрана.

7. Хатунцева С.М. Педагогічні умови адаптації викладача-початківця до професійно-педагогічної діяльності у вищому навчальному закладі: Дис. канд. пед. наук. - Харків, 2004. - 204 с.